No. 2323 Zaterdag 14 Juli 1928. 45ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 10 cts.

Bedrijfs-hygiene.

De heer Dr. W. B. Huddleston-Slater schreef een zeer interessant artikel over bovengenoemd onderwerp in het Nenyto-nummer van „De Maasbode."

Rotterdam heeft zijn Nederlandsche Nijverheidstentoonstelling (Nenyto.) Ziedaar de aanleiding.

Daar het vraagstuk sinds eenigen tijd onze volle aandacht heeft, en wij den tijd gekomen oordeelen, dat ook het Bestuur er zijn volle aandacht aan schenkt, willen wij dit alleszins lezenswaard artikel overnemen.

Schrijver begint met enkele opmerkingen.

De bedrijfshygiene is een onderdeel van de algemeene hygiëne, de wetenschap die zich bezig houdt met de bestudeering van alle maatregelen, welke men treffen kan, om ziekten te voorkomen, geheel af te wenden of de schadelijke gevolgen voor de volksgezondheid tot een minimum terug te brengen.

Daar nu het bedrijf en een groot aantal arbeiders dagelijks aan ziekten of ongevallen bloot stelt en een aanzienlijk gedeelte van den dag met arbeiden wordt doorgebracht, ligt het voor de hand, dat bij de geleidelijke verbetering der maatschappelijke verhoudingen de laatste jaren steeds meer de aandacht op speciale gevaren gevestigd werd, die juist in het bedrijf den werkman bedreigen.

Bij het bestudeeren dezer gevaren heeft zonder twijfel zoowel bij werkgever, als bij werknemer, als bij wetgever in de eerste en voornaamste plaats het belang van den arbeider voorgezeten. Het bleek namelijk al heel spoedig, dat een groot aantal ziekten en niet minder ongevallen hadden kunnen worden voorkomen indien van te voren maatregelen waren getroffen geworden. Zoo eenvoudig dit nu lijkt, zoo belangrijk is het. De prophylaxis toch, het voorkomen van ziekten en ongevallen, is het voornaamste onderdeel van de bedrijfshygiëne.

Aanvankelijk meenden de werkgevers, dat al deze maatregelen, die veel geld kostten, alléén het belang der arbeiders beoogden — en ook nu nog treft men wel eens kleinere bazen aan, die niet graag een dubbeltje uitgeven, al weten zij dan ook dat zij den volgenden dag een kwartje terugkrijgen.

Al heel spoedig echter bleek, dat met de hygiënische maatregelen in fabrieken en werkplaatsen niet het minst ook de belangen der werkgevers waren gediend. Werd immers — om maar een voorbeeld te noemen — voorheen soms de ijverigste en bekwaamste arbeider plotseling door ziekte of ongeval aan het bedrijf ontrukt, soms voor langeren tijd, soms voor goed, thans bleek dit risico tot een veel geringere afmeting teruggebracht en werd de ziekte voorkomen of kon de getroffene weer spoedig de werkzaamheden hervatten.

Bij het in werking treden van de Ongevallenwet 1901 werden den werkgevers speciale verplichtingen opgelegd. En alras kwam nu het belang, dat zij bij een richtig beoefende bedrijfshygiëne hadden, nog veel sterker tot uiting. Bij een bepaalde risico-overdracht immers worden de door den werkgever betaalde verzekeringsgelden in een bepaalde groep van arbeiders gedeeltelijk terugbetaald naarmate er minder ongevallen plaats vonden — en zoodoende de premie der verzekering gedrukt.

Het is dus zonder meer duidelijk en de ervaring van iederen dag bewijst het — dat een richtige toepassing van de beginselen der bedrijfshygiëne aan arbeider en patroon ten goede komt. Daardoor — en hier komt het op aan — wordt dan ook de ontwikkeling van het bedrijf gunstig beïnvloed en komt de waarde der genomen maatregelen voor de welvaart en de industrie in een scherp licht te staan.

Hoewel de hygiëne een onderdeel is van de geneeskundige wetenschap, behoeft deze zich niet al te zeer te verhoovaardigen op de bereikte resultaten — iets wat trouwens in strijd zou zijn met de bekende bescheidenheid der geneeskunde. De bedrijfshygiëne toch is iets geheel anders dan wat de geneeskunde onder hygiëne als zoodanig verstaat. Bij de ontwikkeling der bedrijfshygiëne immers moest deze overgrijpen op vele andere takken van wetenschap en techniek en was genoodzaakt bij deze leentjebuur te gaan spelen. Misschien is deze omstandigheid wel de voornaamste oorzaak van den snellen vooruitgang van dezen betrekkelijk jongen tak van wetenschap. Immers geen beter middel om een groote algemeene ontwikkeling deelachtig te worden en zich den naam van erudiet te verwerven dan om te gaan met veel hoogstaande en geleerde menschen. Welnu, dat heeft de bedrijfshygiëne krachtens haar wezen en krachtens haar roeping moeten doen.

Opgejaagd door de snelle vlucht van techniek, geen oogenblik met rust gelaten door de uitvinding van telkens nieuwe procedé's en telkens ingewikkelder machines, met nieuwe scheikundige verbindingen, met andere gevaren, met vreemder mechaniek, met onverwachter constructiegeheimen, moet zij wel rusteloos voortarbeiden om met de snelle vaart van de evolutie der maatschappijverhoudingen gelijken tred te kunnen houden of ten minste niet al te ver achter te blijven. Daardoor werd het noodig voeling te houden èn met de verschillende wetenschappen èn met den handel èn met de techniek èn met de industrie, niet alleen binnen de beperkte grenzen van een land of een werelddeel, maar vrij uit over de geheele wereld.

Hierdoor is de bedrijfshygiëne een internationale, een universeele wetenschap geworden, die wellicht een van de voornaamste, maar zeker een van de practisch noodzakelijkste is.

Voor ieder bedrijf afzonderlijk zal zich deze wetenschap natuurlijk met geheel andere en geheel verschillende vraagstukken hebben bezig te houden. Een scheepwerf, een kolenmijn en een chocoladefabriek zijn immers geheel verschillende dingen. En ofschoon het niet aangaat voor ieder bedrijf de speciale eischen eens na te gaan (wegens de vooropgezette beknoptheid van deze beschouwingen) kunnen wij toch enkele punten opnoemen, die aan de meeste bedrijven gemeen zijn.

Allereerst houdt zich de bedrijfshygiëne bezig met de veiligheid, en wel, helaas, strikt genomen, alleen met de veiligheid van den arbeider. De veiligheid van het publiek — en die is bij de fabricatie van verschillende artikelen toch ook betrokken — ressorteert onder de algemeene hygiëne. En hier ziet men weer, dat de dochter zich nimmer van de moeder mag losscheuren, dat de wetenschappen elkaar noodig hebben. Een goed beoefenaar van de bedrijfshygiëne zal zich dan ook niet halsstarrig binnen de grenzen van zijn vak verschansen, maar als een goed buurman ook zorgen niet in conflict te komen met de bepalingen van een ongeschreven hinderwet en dus de belangen van buitenstaanders niet uit het oog verliezen.

De veiligheid tegen ongevallen en tegen ziekten wordt bereikt door gezonde werkruimten, gezonde kleeding, gezonde levenswijze, gezonde houding, — door bescherming van de handen en armen, die arbeiden, of andere lichaamsdeelen, die aan gevaren of schadelijke invloeden van machines, grondstoffen, afvalproducten, omgeving, hitte, koude, geraas en zoo vele andere zaken noodzakelijkerwijze moeten worden blootgesteld. De machines worden ingebouwd in veiligheidsinrichtingen, de afvalproducten der industrieën worden verstandig weggevoerd, maatregelen tegen infectie, vergiftiging enz. worden getroffen, inademing van schadelijke gassen, inwerking van schadelijke stoffen op huid of slijmvliegen tegengegaan.

Met dat al blijkt het toch nog onmogelijk alle schadelijke of gevaarlijke invloeden zoo maar zonder meer uit te schakelen. Er komen in ieder bedrijf geregeld nog ongevallen voor en de inwerking van voor het lichaam vergiftige of schadelijk stoffen maakt nog geregeld slachtoffers. Wij zullen nog zien hoe de wetgever zelf rekening houdt met de werkelijkheid en de blootgestelden en getroffenen in bescherming neemt en tegemoet komt.

Om echter de opgeloopen schade zoo gering mogelijk te doen zijn heeft de bedrijfshygiëne een spoedige en deskundige hulp noodig. Het is daarom dat de Eerste Hulp bij Ongelukken een integreerend deel uitmaakt van een richtig functioneerend bedrijf. Dit hebben de werkgevers ook zeer goed ingezien en reeds sedert jaren bevinden zich op de meeste werkplaatsen goed geoutilleerde verbandkisten en zijn eenige der werklieden, chefs of bedrijfsleiders in het bezit van diploma E. H. B. O. Op grootere fabrieken of ondernemingen, waar dagelijke kleinere ongevallen voorkomen, treft men een verbandmeester aan, die eenerzijds de kleine verbanden legt en zich verder voor de moeilijke taak geplaatst ziet als leek over den meerderen of minderen ernst van een ongeval te oordeelen. Daar zulks herhaaldelijk tot moeilijkheden aanleiding gaf, heeft de werkgever al spoedig ingezien dat hij de belangen van zijn werklieden en de belangen van de onderneming zelf beter behartigde, wanneer hij op gezette tijden een arts de ongevallen, ziekten en arbeidsgeschiktheden liet beoordeelen.

Hiermede werd het instituut van den fabrieksarts of ondernemingarts in het leven geroepen door particulier initiatief, een instituut, dat thans ook door den wetgever is erkend en verbeterd en dat binnenkort algemeen zal worden ingevoerd. De groote verdienste echter van dit Instituut in het leven geroepen te hebben komt toe aan de werkgevers.

Hier mogen nog de mededeeling een plaats vinden, dat al deze verbeteringen zoo maar niet voetstoots konden worden verkregen. Speciaal het instituut van den ondernemingsarts vertoonde veel haken en oogen. Op één belangrijk punt stootte het onmiddellijk op de bestaande wet, te weten het behandelen van kleine ongevallen zonder deze ingevolge de wet, zooals de wet dit eischte, aan te geven. Iedere ontvelling, iedere blauwe plek, iedere speldeprik was namelijk een ongeval in den zin der wet. Daar nu zoowel de arbeider, als de ondernemingsarts, als de wetgever zelf heel goed begrepen, dat men tot de meest dwaze verhoudingen kwam wanneer men de wet letterlijk naleefde, ontstond een onwettige maar ooglnikend getolereerde toestand waarbij de kleine ongevallen niet werden aangegeven maar voor rekening en risico van den werkgever werden behandeld. Zoo leefde men langen tijd in goede harmonie, welke slechts door de onaangename storingen van enkele verkeerd gebouwde luidsprekers werd bedreigd.

De ondernemings- of fabrieksartsen hebben ieder op hun manier den eerste hulp- en behandelingsdienst — die binnenkort volgens de nieuwe wet zal uitgroeien tot een geneeskundigen dienst — ingericht.

Een ruim en frisch lokaal met hygiënische vloer en muren wordt voor dezen dienst beschikbaar gesteld. Men vindt er onderzoek- of eenvoudige operatietafel, werktafel, geneesmiddelenkasten of tafels, verbandtrommels, wachtkamers en kleedkamers. Op vastgestelde tijden houdt de ondernemingsarts er zitting en de verbandmeester zorgt voor het opvolgen der voorschriften. Wij kunnen hier niet in details treden, maar op één voornaam punt moeten wij toch wijzen. Het aantal en de aard van de ongevallen zijn sedert de invoering van deze methode in het bedrijf aanzienlijk gewijzigd. Voortdurend krijgen de arbeiders een kleine raadgeving, worden als het ware voor het voorzichtig drijven van hun beroep opgevoed. En de ernstige complicaties verminderen tevens in niet mindere mate, mits de hulp spoedig en afdoende werd verleend.

En eindelijk moeten wij hier nog de aandacht vestigen op een geheel anderen kant van een juiste bedrijfshygiëne. Het is de geestelijke zijde.

Wat kan men verwachten van een gezond lichaam, wanneer de geest niet tevens zóódanig wordt verzorgd, dat die in staat is het lichaam voldoende, juist en vlug te doen functioneeren. Zeer zeker werken reeds velen van de bovengenoemde maatregelen gunstig op de psyche van den arbeider in. Het gevoel van veiligheid, de sensatie van niet als een werkmachine beschouwd te worden, ruime en hygiënische werkruimten, dat alles komt reeds de opgewektheid en den lust tot arbeidden ten goede.

Ook zijn reeds verschillende ondernemers sinds jaren bezig de gelegenheid tot ontspanning in de vrije uren voor hunne arbeiders grooter te maken. Sommige hebben het reeds zoover gebracht, dat zij formeele sportterreinen bezitten, eigen harmonie- of fanfarecorpsen financieren en frissche ruime cantines gebouwd hebben, waar de arbeider zijn maaltijd kan gebruiken en waar tegen zeer matige prijzen ververschingen worden verkrijgbaar gesteld.

Bij nieuwe projecten kan men wel zeggen, dat naast den medischen dienst de garderobes, de cantines en de ontspanningsplaatsen de meeste aandacht hebben.

Met waardeering en eerbied moet hier worden erkend, dat het particulier initiatief Staat en gemeente vaak den loef afsteekt.

Met dat al zijn wij niet zóódanig door de ziekte onzer eeuw, de zelfingenomenheid, aangestast, dat wij blind zouden zijn voor de groote gebreken, welke de bedrijfshygiëne nog aankleven en de groote lacunes, die zij vertoont. Maar het is niet aardig de soort feeststemming, waarin wij ter gelegenheid van deze belangrijke expositie verkeeren, met afkeuringen te bederven. Trouwens bij een betrekkelijk zoo jonge wetenschap als de bedrijfshygiëne is en de snelheid harer ontwikkeling zijn fouten wel nauwelijks te vermijden en past niemand het bekende Hollandsche gebrek, dat de volksmond kankeren heeft genoemd, maar veeleer een opbouwende critiek, een aanwijzen van de tekorten, die nog moeten worden ingehaald en van de wijze waarop dit het beste geschiedt. Daarbij moet men niet vergeten, dat de arbeid altijd eigenschappen zal blijven behouden, die in het wezen-zelf daarvan gelegen zijn, eigenschappen, welke bezwaren meebrengen, die niet altijd zullen kunnen worden weggenomen. Hoe moeilijk zulks is moge — om maar één voorbeeld te noemen — blijken uit de in vele bedrijven bestaande eentonigheid.

De kortzichtige werkgever juicht die eentonigheid toe en spreekt van excessief specialiseeren. Maar het wil mij voorkomen, dat een arbeider, die niets anders doet dan de maat nemen van de gaatjes in secondewijzers, het eene doosje na het andere, van den eersten Januari tot den eenendertigste December toe, op den duur een geestesgesteldheid moet gaan vertoonen, die noch voor zijn eigen gezondheid, noch voor zijn humeur, noch voor een goeden geest, noch voor de welvaart van het bedrijf bevorderlijk is, — maar veeleer een aanklacht tegen de bedrijfshygiënische wetenschap. Dat mag niet zijn. En daarom zal de bedrijfshygiënist wel degelijk moeten samenwerken met den ondernemer om de scherpe kanten van dit vraagstuk langzamerhand af te slijpen.

En eindelijk is die samenwerking ook nog noodzakelijk ter beïnvloeding van nog een anderen psychischen factor van het gezonde bedrijf. Het moreel van den staf van werklieden kan noch werkgever, noch bedrijfshygiënist, noch de vrouwen van de mannen, noch de ouders van de veelal jeugdige meisjes, die op de fabrieken werken, onverschillig laten. Er zal dus op dienen te worden gelet, dat er geen gelegenheid besta, waardoor de overtuiging der werklieden geweld wordt aangedaan, waardoor zich verkeerde verhoudingen kunnen ontwikkelen, of waardoor op eenigerlei wijze de goede zeden worden gekwetst.

Hoelang reeds, hoevele jaren roepen wij al niet moord en brand. En terecht! — Maar hier reikt de wetenschap der bedrijfshygiëne ons de behulpzame hand. Als vanzelf komt zij in hetzelfde vaarwater wat wij al zoolang en met zooveel moeite en tegenwerking trachten te bereiken.

Staan wij dus als burgers en als katholieken aan den kant van den modernen vooruitgang — evenzeer zijn wij bereid en verplicht alle krachten in te spannen om leiding te geven overal daar, waar gewerkt kan worden aan de opheffing van den arbeider, aan de verbetering van zijn sociale en hygiënische omstandigheden.

Maar dan niet alleen de materieele, maar ook en niet minder de geestelijke.

En schrijver sluit zoo:

Ik vertrouw, dat men inziet het te doen hebben met een zaak van zuiver theoretisch wetenschappelijk maar ook van practisch . . . . en van Katholiek belang.

Koloniale Raad.

Zitting Dinsdag 10 Juli.

Ingekomen een schrijven van den Voorzitter, meldende dat hij voor ongeveer 4 maanden naar het buitenland moet vertrekken, wegens dringende omstandigheden; voorts een schrijven van den Heer Edwin Senior, te kennen gevende dat hij met 1 Aug. 1928 ontslag neemt als lid van den Raad.

De Ondervoorzitter, de heer Mr. Ch. de la Try Ellis, spreekt de hoop uit dat de reis van den Voorzitter gunstige resultaten moge opleveren, en dat de Voorzitter spoedig moge terugkeeren. Voorts spreekt hij enkele woorden van waardeering over het lid, den Heer Edwin Senior.

Mededeeling wordt gedaan van 2 missives van den Gouverneur, luidende:

I. *Telefoon.* In antwoord op uw schrijven d. d. 19 Juni 1928 No. 17 heb ik de eer Uwen Raad het volgende te berichten. Bij de indienststelling van de Landstelefoon zijn de telefonisten van het oude particuliere bedrijf overgenomen. Verschillende gebruiken die vroeger bij een kleiner aantal aansluitingen niet opvielen en waarop bij een particuliere exploitatie geen aanmerkingen werden gemaakt, blijken nu bij de Gouvernementsexploitatie wel hinderlijk te zijn. Dezer dagen zijn nog eens verscherpte maatregelen genomen om te verzekeren, dat door het personeel streng de hand zal worden gehouden aan de reglementaire voorschriften. De medewerking van de abonnees door hunnerzijdsche inachtneming der voorschriften wordt ingeroepen. Van de telefonisten zal geëischt worden geheel volgens de voorschriften te bedienen. Vertrouwd mag worden dat deze maatregelen bij wederzijdsche samenwerking de gewenschte belangrijke verbetering zullen geven."

II. *Caracasbaai.* Naar aanleiding van de onjuiste berichten die meermalen in de pers zijn voorgekomen betreffende het domeinland aan de Caracasbaai, door het Bestuur in erfpacht gegeven aan de C. P. I. M. welke berichten niet kunnen nalaten stemming te verwekken tegen genoemde maatschappij en het Bestuur van Curaçao, meent de Gouverneur goed te doen een duidelijk overzicht van den toestand te geven.

Het stuk domeingrond aan de Caracasbaai was uit den aard zijner bestemming, n. l. van quarantaine inrichting, niet voor het publiek toegankelijk. Slechts met uitdrukkelijke toestemming van den gezondheidsdienst werd en wordt daarop iemand toegelaten. Dit moge blijken uit het volgende:

Onder de voorgangers van den tegenwoordigen Gouverneur was een bezoek aan de Quarantaine-inrichting een *gunst,* die het *Bestuur* na raadspleging van den stadsgeneesheer, bij uitzondering verleende.

Het verleenen van deze *gunst* is naderhand overgedragen aan den stadsgeneesheer, die, zooals Dr. Ferguson, met het verleenen van permitten uiterst spaarzaam was. Zoodoende kon men geen aanspraak maken om er geregeld te komen, zooals het geval is met een plaats van publieke vermakelijkheden. In een schrijven van d.d. 2 Nov. 1928 aan den Gouverneur constateert de Dir. v. d. Openb. Gezondheidsdienst dat het nimmer een *recht* is geweest en ook nimmer een *plicht* v. d. O. G. om permitten af te geven.

Doch schromelijke willekeur bij het afgeven, en vooral bij het weigeren van permitten door den toenmaligen Directeur v. O. G. gaven het Bestuur aanleiding een ontwerp tot aanvulling der gezondheidsverordening bij den K. R. in te dienen.

Blijkens M. v. T. was de bedoeling de terreinen in quarantaine-vrijen tijd op ruimere schaal toegankelijk te stellen.

Volgens V. V. van den K. R. dd. 17 Dec. 1923, was men nagenoeg algemeen van oordeel dat de bestaande bepalingen behoorden te worden gehandhaafd.

Bij schrijven van 8 Dec. 1924 aan den K. R. werd het ontwerp door het Bestuur ingetrokken, zoodat de aloude toestand bleef gehandhaafd.

Het stuk domein met inbegrip der landingsplaatsen, alsook de weg daar naar toe, was dus niet voor het publiek toegankelijk.

Sterker nog: tot 19 Juli 1922 maakte de weg daarheen over de plantage „Damascus", alias „Jan Tiel" niet eens deel uit van het domein, en was die weg particulier eigendom, slechts met een servituut van overgang, tot een wegbreedte van 3 Meters ten behoeve van het gouvernement van Curaçao en *ten dienste van het Qurantaine-Etablissement. Deze weg was van af den openbaren weg aan den Noordkant van „Damascus", door een hek* afgesloten. Om moeilijkheden in de toekomst te voorkomen werd die strook gronds door het Bestuur gekocht op bovenvermelden datum.

In de bestemming van den weg als uitsluitend toegang gevend tot het niet voor het publiek toegankelijk domein aan de Caracasbaai, werd geen wijziging gebracht. Nooit werd hij tot publieken weg gemaakt. Openbare wegen leidende naar de evenmin openbare landingsplaatsen aan de Caracasbaai, hebben nimmer bestaan en zijn dus nimmer begrepen geweest in de verleende erfpacht aan de C. P. I. M.

Op 12 Oct. 1925 werd bij acte verleden door notaris J. J. Beaujon door het gouvernement v. Curacao aan de C. P. I. M. in erfpacht uitgegeven een nader omschreven gedeelte van het domein aan de Caracasbaai, „met dien verstande dat buiten „de erfpacht zullen vallen de logeergebou-„wen en het hospitaal met dokterswoning „opzichte verblijf, loodsen en dergelijken, „in een woord alle thans op het terrein ten „behoeve van den quarantaine-dienst aan-„wezige steenen of houten gebouwen of ge-„timmerten en den grond waarop dezelve zijn „opgericht, als mede een terreinstrook daar-„om heen door de maatschappij (C. P. I. M.) „op hare kosten en op aanwijzing van den „Directeur van den Openbaren Gezond-„heidsdient van het overige terrein voldoen-„de af te sluiten en afgesloten te houden „ten behoeve van eventueele quarantaine."

In geval van quarantaine is dit terreingedeelte volstrekt ontoegankelijk voor personeel vreemd aan den quarantainedienst (art. 2).

In de Caracasbaai blijft een oppervlakte water rondom de aanwezige quarantaineboei, en wel een cirkel met een straal van twee honderd en vijftig meter *steeds* ter vrije beschikking van het Gouvernement.

Ingeval een gequarantineerd schip aan de boei wordt gemeerd, zal genoemde wateroppervlakte door of vanwege de maatschappij (C. P. I. M.) volstrekt worden gemeden (art. 4).

Door deze regeling, getroffen geheel volgens de inzichten van den O. G. is het als zoodanig blijven voortbestaan van de quarantaine-inrichting aan de Caracasbaai verzekerd.

Daarenboven behield het Gouvernement de vrije beschikking over een oppervlakte water in de Caracasbaai, waar eventueel schepen, die om de een of andere reden de St. Annabaai niet wenschen binnen te varen, zouden kunnen ankeren.

De toestand voor dergelijke schepen werd eer gunstiger dan ongunstiger, daar de C. P. I. M. minder bezwaren dan de O. G., ja geen bezwaren pleegt te maken tegen het landen op een gedeelte van haar terrein en hare steigers.

Naar de Gouverneur zich herinnert, hebben er tijdens zijn bestuur voor October 1925 slechts driemaal groote stoomschepen in de Caracasbaai geankerd: tweemaal de „Reliance" en eenmaal een groote Duitsche toeristenboot. Na October van 1925 is dit zonder bezwaar herhaaldelijk geschied, en heeft de C. P. I. M. bij al die gelegenheden steeds de meest mogelijke tegemoetkomendheid ten opzichte dier schepen en hunne opvarenden betoond.

Intusschen is het ankeren op de officieele ankerplaats midden in de Caracasbaai niet afhankelijk van het goedvinden van de C. P. I. M.

Slechts voor het landen en betreden van terrein bij haar in gebruik is hare toestemming voor het publiek in het algemeen noodig.

Volkomen in strijd met de waarheid is dan ook de bewering van den heer A. G. Statius Muller in de N. Rott. van 10 Mei 1928, Ochtendblad A: dat aan de C. P. I. M. meer zoude zijn gegeven dan zij voor de uitoefening van het bedrijf, eventueel de uitbreiding daarvan noodig had, te weten de vrijheid en het recht om ook op het domeinland aan de Caracasbaai de werken noodzakelijk voor de richtige functioneering daarvan aan te leggen en te houden.

Het moet dien schrijver bovendien bekend zijn geweest, dat de Caracasbaai en de bruikbare landingsplaatsen aldaar tot voor 19 Juli 1922 van landszijde niet anders te bereiken zijn geweest dan over de daaraan gelegen particuliere plantages en dat ook sedert 1922 geen openbare wegen naar de landingsplaatsen aan de gemelde baai hebben gevoerd.

Het is te Curaçao van algemeene bekendheid, dat reeds onder het Bestuur van Gouverneur Helfrich, ja al vroeger, de toen reeds absoluut noodig geachte verbreeding van den havenmond een ernstig object van studie was.

Ingenieur van der Breggen heeft reeds plannen daartoe ontworpen en heeft daarmee een aanvang gemaakt.

Het vraagstuk is bij toenemend stoombootverkeer en toename der afmetingen der schepen steeds urgenter geworden, en in 1923 en 1924 was het zoo dringend, dat de Bataafsche Petroleum Mij. aan het Departement v. Koloniën en den Gouverneur van Curaçao aanbood de gelden voor die verbreeding benoodigd voor te schieten en te leenen.

Het is duidelijk voor ieder onbevooroordeelde, dat eene eventueele verbreeding van den havenmond van de St. Annabaai in geen enkel verband staat met het in Oct. 1925 aangegane erfpachtscontract, betreffende een deel van het domein aan de Caracasbaai.

Integendeel, de ingebruikneming van Caracasbaai als verschepingsplaats van olie en als bunkerstation, is aan de regeling van het toch nog dikwijls overdrukke scheepvaartverkeer in de St. Annabaai en het Schottegat juist zeer ten goede gekomen.

Wat ten slotte betreft de zoogenaamde sanitaire zijde van het vraagstuk:

Bij het aangaan van het erfpachtscontract is er door den geneeskundigen dienst voor gezorgd, dat het quarantainestation aan de Caracasbaai, wanneer de omstandigheden dit zouden eischen, onmiddelijk in gebruik zal kunnen worden genomen en niet minder dan vroeger in staat zal zijn voor den quarantaine-dienst te worden benut. Van de nabij gelegen pompinstallaties, tanks, landingsplaatsen enz. der C. P. I. M. heeft de quarantaine-inrichting als zoodanig geen last. Wel zal omgekeerd het bedrijf der C. P. I. M. in groote ongelegenheid komen, wanneer ooit de quarantane-inrichting voor quarantaine in gebruik wordt genomen; het is zelfs niet onmogelijk, dat schepen bezwaar zullen maken in de nabijheid van het besmette, althans verdachte quarantainegebied te meeren aan de landingssteigers in de Caracasbaai, ook al bevinden die zich buiten het wetenschappelijk gevaarlijk gebied.

Die kwade kans is uitdrukkelijk besproken bij het treffen der overeenkomst, en door het Bestuur is steeds voorop gesteld, dat bij het intreden van een quarantaine-toestand, alles zal moeten wijken voor de maatregelen, welke die toestand zal eischen en dat het belang der quarantaine al het andere zal primeeren.

Dit risico heeft de C. P. I. M. uitdrukkelijk aanvaard.

En al is nu in de laatste zeven jaren slechts eenmaal van de quarantaine-inrichting gebruik gemaakt ten behoeve van een stoomschip aan boord waarvan zich gevallen van pokken hadden voorgedaan, dit risico is niet denkbeeldig en wordt grooter naar mate intenser door de C. P. I. M. van hare verschepingsinrichting aan de Caracasbaai wordt gebruik gemaakt.

Niet onjuist schrijft men, dat quarantaine-inrichting en oliebedrijf twee dingen zijn die niet samen kunnen gaan, wanneer daar ten minste mede bedoeld wordt een quarantaine-inrichting, die als zoodanig gebruikt wordt.

Doch maatregelen zijn genomen, ten gevolge waarvan telkens, wanneer zich dat geval voordoet, het oliebedrijf daarvoor zal moeten wijken en den voorgeschreven wetenschappelijk vastgestelden afstand ten opzichte van het quarantaine-station in acht zal moeten nemen.

Reeds in 1922 werd er, in verband met onderhandelingen gevoerd met een Amerikaansche onderneming die het domein aan de Caracasbaai wilde koopen, om aldaar een hotel met badplaats en sportterrein in te richten, uitgezien naar de mogelijkheid om de quarantaineinrichting te verplaatsen.

In hoofdzaak hing daarbij alles af van de som, die voor het quarantaine-station zoude worden geboden.

De onderhandelingen liepen echter op niets uit.

De toestand nu zoo zijnde dat de Quarantainedienst geen last van de C. P. I. M. behoeft te ondervinden, maar omgekeerd wel, ligt het op den weg der C. P. I. M. om, wil zij dat kwade risico van zich afwentelen, aan het Bestuur v. Curacao dusdanige voortellen te doen, dat deze zonder eenig bezwaar tot een overplaatsing zal kunnen overgaan. Het Bestuur kan lijdelijk afwachten.

Toen de aanwezigheid van een Nederlandsch oorlogsschip onlangs de gelegenheid bood om peilingen te doen in diverse baaien van het eiland, is daarvan dankbaar gebruikt gemaakt.

De O. G. ontwerpt een schema voor een modern quarantaine-station en het dep. van O. W. maakt een kostenberekening.

Komt dan eenmaal een verzoek van de C. P. I. M. om de quarantaine-inrichting aan de Caracasbaai te verplaatsen, dan kan het Bestuur met kennis van zaken beoordeelen, welk bedrag zij daarvoor in billijkheid zal moeten vragen.

De quarantaine-inrichting aan de Caracasbaai, goedgekeurd door de deskundigen Den Houter en Waterman, is ook door de opvolgende hoofden van O. G. steeds als zeer voldoende geschikt beschouwd; de laatst afgetreden hygiënisten Dr. Bergman en Dr. van der Hoog hebben die nimmer afgekeurd.

De tegenw. Directeur van O. G. is er minder mee ingenomen, hetgeen waarschijnlijk voor een niet gering deel is toe te schrijven aan den indruk die een uitlating van den Heer Escher, gew. Chef van Haven- en Loodswezen op hem schijnt gemaakt te hebben dat n.l. het onmogelijk is om een quarantaine-haven op Caracasbaai er op na te houden, zonder omgeving en andere scheden in gevaar te brengen.

Of de hr. Escher een bij uitstek bevoegde autoriteit is om over de bruikbaarheid van een quarantaine-station te oordeelen, is aan twijfel onderhevig.

Het etablissement bevindt zich nog steeds in niet minder goeden staat dan b.v. 10 jaar geleden. Het moge verouderd zijn, in bruikbaarheid is 't niet veranderd. Dat het nog steeds bovenwindsch van een groot gedeelte van eiland en stad ligt, is een bezwaar, waar men vroeger geen rekening mede heeft willen houden, en waarover men destijds heeft gemeend te kunnen heenstappen.

De bewering dat de vestiging der C. P. I. M. aan de Caracasbaai het verder gebruik van de quarantaine-inrichting feitelijk onmogelijk zou hebben gemaakt, meent de Gouverneur hiermede voldoende te hebben weerlegd.

VERLOOFD

Dick Capriles

en

Hélene Brandao.

Receptie: Woensdag, den 18n dezer te 8.30 P M.

Pietermaai No. 21.

Bekendmaking.

Openbare Veiling.

Op Donderdag den **16n Augustus 1928**, *om* **10 uur a. m**, *zal ten overstaan van den Notaris L. C. Kwartsz, ten zijnen kantore in de Oranjestad op Aruba, Schoolstraat* **No. 34**, *bij opbod aan den meestbiedende in het openbaar worden verkocht:*

Het stuk grond met daarop gebouwd heerenhuis **No. 9**, *bijgebouwen en erve, met al wat daartoe behoort of daaraan aard- en nagelvast is, staande en gelegen in de Wilhelminastraat in de Oranjestad op Aruba, groot* **495 M2**, *toebehoorende aan den Heer Habib Habibe, ook bekend onder den naam van Julio Nicola Catini e. a. en thans door voornoemden heer Habibe bewoond.*

De veilconditiën liggen ter inzage van belanghebbenden ten kantore van voornoemden Notaris op alle werkdagen van **1 tot 4 uur p. m.**

3—1

Geen vooruitgang.

Hoewel Sport goed is en wij Sport voorstaan en verdedigen, moet toch ieder weldenkend mensch waken tegen overdrijving, gelijk die helaas over geheel de wereld gaat heerschen.

Het geestelijke in den mensch is wat hem verheft boven alle schepselen. Dat is zijn sieraad, zijn kroon. Dat moet hij op de eerste plaats verzorgen; het lichaamlijke op de tweede plaats. Jammer genoeg keert men de zaken om en daardoor verlaagt zich de mensch.

In de jongste mailbladen vonden we een typisch stukje, waarin Frans Coenen in de Groene „Amsterdammer" hetzelfde euvel hekelt.

„Olympiade, schrijft hij is, als ik het wel begrijp, net als een Wereldtentoonstelling, Vroeger was men dol op wereldtentoonstellingen. Elk jaar werd er wel ergens een gehouden en om de elf jaar zeker een in Parijs, die al meer uitgroeide. De Eifeltoren is er nog een akelig bewijs van. En toen hoorde men ook dezelfde geluiden als thans bij de Olympiades. Vreedzame mededinging, edele wedijver, onderlinge waardeering, verbroedering der volken, winst der beschaving. En zoo meer. Het was nog vóór den oorlog.

Ten slotte raakte de aardigheid van het uitstallen af, bij de exposanten, die niet voldoende verkochten, bij de bezoekers, die niet voldoende opkwamen, bij de ondernemers, die er te veel bij verloren. Toen vond men, wil ik veronderstellen, ter vervanging de Olympiade. Die kostte minder aan installatie en eischtte minder universeele medewerking. En steunde — wat ook niet weinig beteekende — op klassieke basis. Men kon er de oudheid bij citeeren; mens sana in corpore sano. En velen, die vroeger naar de „stand" kwamen kijken, ijlden nu naar de Stadions om de spelen te zien, want de menschheid was, vreemd genoeg, in weinige jaren zeer sporten spelbewust geworden. Of zullen wij liever van behoefte aan verplaatsing en sensatie spreken? In elk geval werd het doel er mee bereikt. Als vroeger bij de tentoonstellingen, stroomen duizenden toe en wordt er een aardige duit verdiend in het land, waar al die vreemde vogels neerstrijken.

Maar in geestelijk opzicht lijkt de nieuwe affaire geen vooruitgang, nademaal deze sportkermissen toch wel maller en onnoozeler zijn dan de tentoonstellingen. En ruwer bovendien, trots hun klassiek aureool. Men kan gevoelen voor sport en voor gezonde, lenige lichamen, doch de viering van kracht en behendigheid als gelijken, zoo niet meerderen, van den geest, is wel zonderling voor een menschheid, die er altijd prat op gaat zich door haar geest boven het gedierte te verheffen. Een python, een kangoeroe, een zeehond en een ezel kunnen veel beter worstelen, boksen, zwemmen en schoppen dan welke sporthelden ook. Maar zielenadel is langs dien weg niet op te doen, en de nationale ijdelheden worden aldus maar op rare kaarten gezet. De wereldtentoonstellingen waren dan tenminste wat zij waren, maar moeten die zich hier komen „meten", de vreedzame wedijver, de verbroedering der volken, en de internationale waardeering voorstellen? Of de hooge lichaamscultuur van het volk der Hellenen? Die paar menschen van elk land, die al maanden lang niet anders dan sport deden? Words, words, words . . . . zei Shakespeare.

Maar de café-en pensionhouders zullen er wel zij bij spinnen en aan eerelint voor de desbegeerigen behoeft 't niet te ontbreken.

BERICHTEN

Weer gepakt.

De op Zondag, 1 Juli l. l. uit de strafgevangenis alhier ontvluchte drie veroordeelden zijn in den nacht van Vrijdag 6 op Zaterdag 7 Juli l. l. op Rio Canario door de Politie aldaar, onder leiding van den hoofdagent J. J. van Lamoen, weder gearresteerd en in de gevangenis teruggebracht, hetgeen een mooi resultaat is voor het gedurende een week scherp en ijverig zoeken der Politie. Steeds meer wint gedurende het desbetreffend onderzoek de overtuiging veld, dat niet alleen bij de ontvluchting, doch ook daarna voortdurend hulp is verleend aan de ontvluchten, die het echter, vermoedelijk dank zij de door de Politie getroffen scherpe maatregelen, niet gewaagd hebben zich aan nieuwe strafbare feiten schuldig te maken. De hulpverleeners, waarvan er tegelijkertijd reeds een door de Politie is gearresteerd, zullen ongetwijfeld hun gerechte straf niet ontgaan.

Gevecht met doodelijken afloop.

Zondagmorgen l. l. den 8sten Juli, kregen een zekere J. M. Petit en A. Castillo (alias Hernandez), beiden Venezolanen, woorden in een gaarkeuken van Petit te Rio Canarie. Het schijnt dat Castillo Petit wilde gaan aangeven, als zou P. clandestien rum verkocht hebben; en ook was C. boos omdat P. hem water in een blikje gegeven had. Castillo bedreigde Petit met een mes. P. ontnam het hem echter en bracht Castillo daarmee een paar steken toe, waarvan een in de borst. Castillo ging naar buiten en werd later onder een boom gevonden, hevig bloedend. Onmiddelijk werd hij naar het St. Elizabethsgasthuis overgebracht, waar bij de operatie bleek dat het mes tot in de maag was doorgedrongen en deze had opengescheurd. Denzelfden middag nog is te omstreeks 4 uur het slachtoffer overleden. De dader is gevat. Na gerechtelijke schouwing is het lijk begraven.

Opening Kortegolf.

Ter gelegenheid van de rechtstreeksche radio-verbinding tusschen Nederland en Curaçao, heeft de Gouverneur de volgende telegrammen aan Hare Majesteit de Koningin en Zijne Excellentie den Minister van Koloniën gezonden:

„Koningin der Nederlanden, Haag.

Bij dienstopening landsradio kortegolf Curaçao-Nederland, biedt dit eerstverzonden rechtstreeksche radiogram Uwer Majesteit verzekering der aanhankelijkheid van Curaçao en zijne bewoners aan U en Uw Koninklijk Huis verheugd door deze radioverbinding weder in nauwer contact met Nederland te zijn gebracht."

„Minister Koloniën, Haag.

888 Bij dienstopening landsradio kortegolf Curaçao Nederland mijne gelukwenschen met bereikt resultaat en dankzegging voor medewerking".

terwijl van den Minister van Koloniën het volgende aanwoord is ontvangen.

„Met dank voor Uw 888 wederkeerig gelukgewenscht met opening rechtstreeksche radioverbinding."

Autobusverkeer.

Wij vestigen beleefd de aandacht van onze lezers op onderstaande Circulaire, die in beide talen, Nederlandsch en Papiamentsch, overal verspreid is.

Het autobusverkeer is in de laatste jaren zoo verbazend toegenomen, dat de bussen, vooral in de smalle gedeelten van de Breedestraat, Otrabanda en Punda, dikwijls een leelijke

sta-in-de-weg zijn voor een geregeld verkeer.

Men stopte waar men wilde, en tot voor kort zoolang men wilde, zonder maar in 't minst er aan te denken, hoeveel hinder men daarmee dikwijls aan het verkeer berokkende. Natuurlijk kan 't soms gebeuren, dat men eenige vracht moet innemen. Doch laat 't dan ook daarbij blijven, en men zich na innemen van die vracht onmiddellijk weer naar de standplaats of halte begevenvoor het innemen van passagiers. Zoodoende zal het verkeer zoo weinig mogelijk gestremd worden.

De bedoeling van de verspreide circulaire is om te komen tot een systeem van „bushalten", d.w.z. plaatsen waar de autobussen kunnen staan om passagiers in te nemen. Deze halten, aangegeven door een blauw bord met letter **H** zijn zoodanig gekozen, dat daar ter plaatse het verkeer het minst wordt gehinderd door wachtende passagiers of files van bussen; en dat de straat niet onnoodig behoeft te worden overgestoken, omdat rechts en links borden staan.

Natuurlijk zullen de bestuurders van autobussen zich hieraan te houden hebben, hetgeen op slot van rekening ook veel gemakkelijker zal uitkomen, daar zij zoodoende maar niet op elke willekeurige plaats te stoppen hebben om passagiers op te nemen. Doch laat het publiek ook leeren, om maar niet de chauffeurs der bussen op elke gewenscht punt toe te roepen om te stoppen. Die twee drie passen naar de standplaats **H** kunnen geen bezwaar zijn. Het steeds drukker wordend verkeer maakt nu eenmaal zulke maatregelen noodzakelijk. Mocht blijken dat een of andere standplaats niet goed gekozen is, of dat er meer standplaatsen gevraagd worden, dan zal een wenk of verzoek daartoe zeer zeker worden ingewilligd.

De circulaire luidt als volgt:

BESTUURDERS VAN AUTOBUSSEN.

Het straatverkeer in Willemstad is zoo druk geworden dat U niet kan worden toegestaan te stoppen waar ge wilt. Neemt passagiers in en laat ze uit uitsluitend bij de blauwe borden met letter H en rijdt daarna dadelijk weer door; deelt dit aan de passagiers mede en verzoek hen in den vervolge bij die borden op U te wachten. Stop zooveel mogelijk rechts van de straat.

CHAUFFEURNAN DI AUTOBUS (TRUCK)

Como tráfico den Stad a bira asina grandi, i tanto ocupá, no ta posibel mas permiti bo para cu bo truck camina bo ta hanja bon. Tuma i baha pasahero anto exclusivamente na lugarnan camina tin un bordchi blauw cu letter H i sigi pronto atrobe bo camina; participa esaki na bo pasaheronan i pidi nan na mes ora di spera riba truck camina tin un tal bordchi. Para asina tanto posibel na banda drechi di caja.

Tooneel-uitvoering „La Charité".

Op 22, 25 en 29 Juli zal de tooneelclub van Dames „La Charité" in de zaal van den C. R. K. Volksbond hare eerste tooneeluitvoering geven. Opgevoerd zal worden het treffend drama in 5 acten, getiteld: „*El Justo castigo*". Onder de pauzen zal een uitgelezen orkest enkele nummers ten beste geven, terwijl ook de liedertafel „Orfeon" zijn medewerking heeft toegezegd. Tot slot zullen levende beelden vertoond worden, en een raadsel worden voorgesteld.

De uitvoeringen zijn ten bate van het „Apostolaat ter Zee".

Het beloven zeer mooie avonden te worden, waarom wij onze lezers en het publiek in 't algemeen ten zeerste aanraden, deze gelegenheid niet te laten voorbijgaan, en voor de geringe som van f 1.— een toegangsbiljet te koopen bij de Cooperatieve Vereeniging & Nijverheid te Otrabanda en Punda.

Zoowel om de uitvoering zelf, als om het sympathieke doel!

Doodelijke afloop.

De jongen Marcelino, die 'n veertien dagen geleden, in de buurt van Cas Chiquito door een auto is aangereden, en ten gevolge daarvan in het Gasthuis is opgenomen, is Woensdag 11 Juli j.l. overleden. Het lijk is gerechtelijk geschouwd, terwijl de zaak door de Justitie verder onderzocht wordt.

Onderscheiding.

De heer S. M. L. Maduro is door de regeering van Spanje vereerd met de medalje van Scheepvaartverdiensten. Onze gelukwenschen.

Geslaagd.

Dinsdag ontving de hr. P. van Meeteren uit Holland bericht dat zijn zoon ANTOON met goed gevolg examen afgelegd en 't diploma van werktuigkundige behaald heeft.

Onze gelukwenschen.

Brand.

Verleden week Vrijdag is een houten huisje te Charo een prooi der vlammen geworden. 's Morgens vroeg bij het opstaan bemerkte de vrouw die 't huisje bewoonde, dat dit in brand stond. Onmiddellijk riep zij om hulp, maar toen de politie arriveerde om hulp te verleenen, was 't reeds te laat. Er was geen redden meer aan.

Telefoon voor de Benedendistricten.

Reeds is men begonnen met het zetten van betonpalen voor de telefoon naar de Benedendistricten. De betonnen palen, die onder de leiding van den heer Rozema in het Riffort gegoten zijn, zien er flink uit, en zijn zoo goed als onverslijtbaar. Bovendien zijn zij voor 't Gouvernement in vergelijking met ijzeren palen, een niet onaanzienlijke besparing.

Tankbouwers voor de Isla.

Per S. S. „Baarn" zijn Donderdag l. l. een hondertal Hollandsche werklieden gearriveerd, met het oog op de uitbreiding van het tankpark van de C. P. I. M.

Politie-woningen.

Het eerste blok politie-woningen op Mundo Nobo is kant en klaar, en een deel ervan is reeds bewoond. Het tweede blok is reeds voor een groot deel onder de kap.

Het zijn keurige, frissche, gezellige woningen. De afwerking is tot in alle onderdeelen allerkeurigst. Eere aan den ontwerper, en niet minder aan den uitvoerder, den heer 't Sas.

Nieuwe motorbooten.

De in Maracaibo gekochte motorboot voor loods- en politiedienst zijn verleden per S. S. „Bacchus" gearriveerd. Naar wij vernemen, hebben zij bij proefneming zeer goed voldaan. Een paar moeten nog een kleine verandering ondergaan alvorens in dienst gesteld te worden.

Ook is uit Nederland een nieuwe motorboot „Odin" genaamd, voor Z. E. den Gouverneur, aangekomen.

Nieuwe electrische centrale.

Reeds is een begin gemaakt met den bouw van de nieuwe electrische centrale, achter de thans bestaande. Op een fundeering van beton komt een ijzeren geraamte te staan, dat wordt aangevuld met betonplaten. Het werk wordt uitgevoerd door de Christiani en Nielsen's gewapend beton mij. Nog voor het einde van het jaar hoopt men met het werk klaar te zijn; of de nieuwe geleiding dan ook klaar zal zijn, men beweert van wel. De kabels voor de ondergrondsche geleiding zijn reeds gearriveerd.

Het brugprobleem.

Naar wij vernemen zijn er verschillende plannen geopperd om het brugprobleem, dat zoo dringend om een oplossing vraagt, op te lossen. Dat de toestand zoo niet blijven kan daarvan is wel eenieder overtuigd.

En nu de concessie van de brug in het jaar 1930 afloopt, wordt het tijd dat men eens ernstig erover ga nadenken, wat dan? Wachten tot het jaar 30 gaat natuurlijk niet, want dan zal men genoodzaakt zijn de concessie voor bepaalden of onbepaalden tijd te verlengen, en zoo een toestand te bestendigen die allerminst gewenscht is. Daar echter, naar wij uit goede bron vernomen hebben, de tegenwoordige concessionaris, die gedurende zoovele jaren het publiek gediend heeft, de preferentie heeft voor een eventueele verandering, zou b.v. het gouvernement een termijn kunnen stellen van 3 of 6 maanden, om zoo de tegenwoordige concessionaris de gelegenheid te geven een nieuw plan van verkeer over de haven te bestudeeren, en bij goedkeuring daarvan door het Bestuur, zich al of niet bereid te verklaren dit plan uit te voeren. Wanneer men de zaak maar op haar beloop laat, zitten we in 1930 en wie weet hoelang daarna nog, met een brug die steeds meer open dan dicht zal zijn, en daarom den naam van brug niet meer verdient.

't Is wel de moeite waard de zaak eens goed onder de oogen te zien, en tijdig maatregelen te nemen. Dan is er ten minste kans, dat wij, wanneer in 1930 de brug wordt opgedoekt en op non-activiteit gesteld, een verbinding rijk zijn, meer modern en meer zich aanpassend aan het steeds toenemend verkeer.

Onze Landstelefoon en Radiodienst.

Een zoo vriendelijk door den Directeur van 's Landstelefoon en Radio, den heer Molenkamp, gedane uitnoodiging mochten wij niet afslaan. En zoo hebben wij deze week onder zijn even aangename als deskundige leiding geheel het bedrijf in oogenschouw kunnen nemen.

Het is natuurlijk onze bedoeling niet om onze lezers in de technische geheimen van beide bedrijven in te wijden. Velen zouden er wellicht van duizelen of van schrikken, en . . . . om de waarheid te zeggen, begeven wij ons, als leek in het vak, niet graag op glad ijs, dat wel eens al te glad zou kunnen blijken, zoodat het gevaar voor capriolen, natuurlijk zeer ten vermake van het lezend publiek, niet denkbeeldig is.

Onze indruk, de eerste, bij het bezoek aan de diverse gebouwen, kantoren, inrichtingen, was dat alles er keurig uitzag, en werkelijk mag gezien worden. Verschillende gebouwen hebben een metamorphose ondergaan, dat ze nauwelijks meer, vergeleken met vroeger, te herkennen zijn. Denk eens aan het onoogelijk hokje in het Riffort van waaruit verleden jaar de stem van onze zoo geëerbiedigde Koningin en Prinses Juliana tot ons doordrongen, of liever niet tot ons doordrongen, ten minste niet tot de buitenstaanders; nu een keurig fijn kantoortje, met gaanderijtje, van waaruit de afstanden naar alle werelddeelen overbrugd worden, door de Kortegolf.

Ja lezer, naar alle werelddeelen, want reeds kan men zijn berichten zenden per kortegolf, niet naar Nederland alleen, maar naar alle landen ter wereld. En dat er druk gebruik van gemaakt wordt, blijkt wel uit het groot aantal radiogrammen dat reeds in de eerste week na de officieele opening van het kortegolfstation verzonden is. Wij zijn benieuwd naar het rapport dat, naar wij hopen, de Directeur na een maand functionneeren van het bedrijf, publiceeren moge. Wij zijn er zeker van dat het een reuze-reclame zal zijn voor de kortegolf.

Onze tweede indruk was, dat er eigenlijk maar weinig menschen weten wat er aan beide bedrijven vastzit; hoe het bedrijf, zoowel van telefoon als radio, zich in de laatste jaren ontwikkeld heeft, en voor de koloniale kas,-ofschoon 't daarom natuurlijk niet te doen is,-een zoet winstje oplevert. Nemen wij b. v. de telefoon, reeds telt het bedrijf 425 hoofdaansluitingen, behalve nog een groot aantal nevenaansluitingen.

En nog dagelijks neemt het aantal toe. Reeds heeft men een derde tafel moeten plaatsen, die deze week is klaar gekomen; terwijl er ook een goede verbetering is ingevoerd, door dat een aparte telefoniste belast is met het opnemen van klachten, op- of aanmerkingen. Zoodra een abonnee spreken wil met de centrale zelf, wordt zijn nummer overgegeven aan die aparte telefoniste, wat voor een geregelden dienst zeer bevorderlijk is, en wachten voorkomt.

Daar is hard gewerkt door den Heer Molenkamp en zijn staf van adjudanten, waaronder vooral de heer Rozema een eereplaats verdient, om de kortegolfverbinding tot stand te brengen.

Proeven zijn genomen op alle uren van dag en nacht, om toch maar zeker van de zaak te zijn. Tal van moeilijkheden, waarvan een leek doodgewoon geen idee heeft, waren er te overwinnen, daar de geringste afwijking dikwijls heel het resultaat bederven kon.

Maar nu kunnen wij dan ook zeggen, dat we een kortegolf hebben, die klinkt als een klok. De resultaten, ermee bereikt, zijn schitterend. En wanneer de tarieven, hetgeen te verwachten is, nog wat verlaagd worden, dan zal door handel, industrie en menig particulier, vooral Hollander, dankbaar de weldaad ervan erkend worden.

Daarom tot slot een woord van hulde aan den Heer Molenkamp en zijn staf, en een woord van dank voor de vriendelijke uitnoodiging en de bereidwilligheid waarmede hij ons al de finessen van het bedrrijf wist te demonstreeren.

Aankoop van terrein.

Naar wij vernemen, heeft de C. P. I. M. van den heer Jonckheer een groot terrein gekocht, gelegen aan de Bullenbaai voor de som van f. 100.000, en optie op een ander gedeelte met het landhuis van de plantage „Hermanus," van denzelfden eigenaar, voor de som van f. 60.000.

Dr. C. S. Gorsira.

Naar wij vernemen heeft de heer Dr. C. S. Gorsira, President van het Hof alhier, thans met verlof in Holland, zijn ontslag genomen als zoodanig.

Zeilvaart

gedurende de maand Juni 1928.

Binnengekomen van:		*Uitgezeild naar:*	
Amuay	1	Aruba	30
Aruba	43	Bonaire	45
Barbados	1	Bov. Eil.	2
Bov. Eil.	1	Haiti	2
Bonaire	39	La Vela	12
Cape-Haitien	1	La Guayra	1
La Guayra	1	Maracaibo	5
La Vela de Coro	11	Mayaguez	1
Maracaibo	2	Pto Cabello	45
Pto. Cabello	18	Port-au-Prince	2
Pto Plata	1	Pto-Sucre	1
Por la mar	2	Sto Domingo	6
Sta Domingo	5	Sint Vincent	1
S. P. de Macoris	1	Naar Zee	1
St. Vincent	1		
Tucacas	19		
Van Zee	1		
Total	148	Total	154

STAAT van het aantal vaartuigen, die het eiland CURAÇAO in de maand Juni 1928 aandeden, met de vermelding van hun gezamenlijke inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN. INHOUD IN M^3.			STOOMSCHEPEN. INHOUD IN M^3.		
	Aantal	Bruto	Netto	Aantal	Bruto	Netto
Maand Juni 1928	148	25.140	22.557	354	3.373.521	1.865.595
Vorige maanden	693	127.017	112.738	1.888	18.170.596	10.073.684
Totaal	841	152.157	135.295	2.242	21.544.117	11.939.279

N. B. Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

Nos ta participa na toer Amigo- i Amiganan koe dia 24 di Julio lo tin den Misa di Catedral Santa Anna un Sacrificio solem, pa Descanso di Rev. Monseigneur

Cornelis Blommerde

koe a moeri 25 anja pasá, dia 21 di Juni, nos ta spera koe e dia toer hende como Amigo lo moenstra nan regalo bao di es Sacrificio pa ricibimentoe di Santa Comunion.

DE PROCUREUR-GENERAAL

Hoofd der Politie in Curacao brengt, gelet op het Gouvernementsbesluit van **19 Juni 1928** (*P. B. 1928 No 30*) en op *Art. 8. sub. a.* van de *Algemeene Politiekeur 1917*, ter algemeene kennis dat van af **15 Juli 1928** geen vergunning meer zal worden verleend om koopmansgoederen, die in Gouvernementsbergplaatsen kunnen worden opgeslagen neer te leggen of te doen leggen op den openbaren weg en dat mogelijk verleende vergunningen bij dezen worden ingetrokken.

Willemstad, Curaçao, 12 Juli 1928.

De Procureur-Generaal.

1—3 M. VAN DIJK.

Bekendmaking.

De ondergeteekende, Directeur der Openbare Werken, maakt hierbij bekend, dat het gedeelte van de Klipstraat, gelegen tusschen de Havenstraat en den ingang naar de werf „Mathey", van af Dinsdag, den 10n Juli a. s., tot nadere aankondiging, voor het verkeer gesloten zal zijn.

Het gedeelte van de Klipstraat, gelegen tusschen den ingang naar genoemde werf en de Breedestraat, mag gedurende dien tijd in beide richtingen worden bereden.

Curaçao, 7 Juli 1928.

De Directeur der Openbare Werken

I. TH. VAN ROSSE

De kwestie Caracasbaai.

Door de missive van Z. E. den Gouverneur aan den Koloniale Raad, betreffende het aan de C. P. I. M. in erfpacht gegeven domein aan de Caracasbaai, is er wat meer klaarheid gekomen in deze kwestie, die in de laatste maanden, zoowel in de Staten Generaal als in de pers, niet steeds even gunstig besproken is. De kritiek echter geld meer het Bestuur dan wel de C. P. I. M. die vanzelf sprekend er steeds op uit is om elke gelegenheid die gunstig is voor de uitbreiding van haar bedrijf aan te grijpen.

Door de missive van den Gouverneur is nu het publiek in staat gesteld te oordeelen, in hoeverre het algemeen belang door het Bestuur in dezen behartigd is.

Op de I. T. A.

Curaçao maakt op de I. T. A. geen slecht figuur.

Ja, wanneer men „Curaçao" vergelijkt met wat Suriname te zien geeft, dan verzinkt het als het ware in het niet, maar dat is ook geografisch zoo. Van Curaçao is op deze tentoonstelling bijna alles naar voren gebracht, wat een beeld kan geven van dit gebiedsdeel, alleen hadden we gaarne iets gezien van het nieuwe Aruba en iets meer van de bovenwindsche eilanden dan een stel wandkaarten en een paar handwerkjes.

Curaçao is met Suriname ondergebracht in een afzonderlijk West-Indisch paviljoen, waar men bij het binnenkomen de waarschuwing krijgt: Corre na man drechi en in den doorloop een andere: Cuidao pa ladron. Voor de Nederlandsche bezoekers, die mochten komen, staat er een vertaling in hun taal onder.

Aan den muur tegenover den ingang treft een aardige foto: de Koningin met Prinses Juliana sprekende met de West door de radio.

De C. P. I. M. geeft in foto's en grafische voorstellingen een beeld van den opbouw en ontwikkeling van haar bedrijf: Negropont in 1913 tot in 1927. Ook de terreinen aan de Caracasbaai. In beeld is gebracht over de jaren 1919, 1923, 1925, 1927 de opslagruimte in tanks, de verwerkte hoeveelheid ruwe olie en de netto tonnenmaat der op Curaçao binnengevallen schepen. En daarbij laat men duidelijk zien, hoe in 1927 Curaçao met 12.078.776 ton de wereldhaven Amsterdam overtreft, die met 7.765.963 ton niet veel boven Curaçao van 1925 uitsteekt.

De K. N. S. M. heeft de Stuyvesant gezonden; de Mijnmaatschappij Curaçao een partij fosfaatsteenen en eenige stukken grillige steenformaties, als in de mijnen op Curaçao aangetroffen worden. Ook foto's.

Door de geheele zaal ziet men een groot aantal foto's van de fa. Sluyter, alle nieuw opgenomen voor een album, dat zij uitgeeft.

Het Struisvogelpark Albertina zond prachtige struisveeren, ook waaiers, eieren, foto's van het bedrijf en reclameplaten.

Behalve wandkaarten van alle eilanden en de naar niets lijkende schilderij van Willemstad uit het gebouw van het Departement van Koloniën, zond dit laatste een aantal stopflesschen met producten als oranjeschillen, zout (Curaçao, Bonaire, St. Martin), aloë van Curaçao, grondnoten, gouderts van Aruba, katoen (Curaçao en St. Eustatius), citroenschillen, geitenmest en fosforzure kalk van Aruba.

Uit geschiedkundig oogpunt zijn merkwaardig 2 aquatinten, geteekend in 1828 door den lateren gouverneur Van Raders, en door dezen toen aan den Gouverneur Cantz'laar bij diens vertrek van Curaçao naar Suriname aangeboden. Deze zijn afgestaan door een achterkleinzoon van Cantz'laar Prof. Van Ebbenhorst Tengbergen te Amsterdam. Voorts ziet men er de stoompakket „Curaçao" uit 1827, waarover verleden jaar het boek van den heer Van Nouhuys verscheen, een plaat van het in de lucht vliegen in 1778 van Z. M. „Alphen" en portretten van alle gouverneurs van 1816 tot 1928.

Eenige boeken, waaronder een nieuw testament in het Papiementsch, vertaling van ds. Eybers.

Nog is ingezonden een partij snuisterijen.

Wij verzuimden nog melding te maken van de inzending der R. K. Missie op de tentoonstelling. Grootendeels bestaat deze uit handwerken uit de volksklasse. Verder eenig kantwerk en een voorstelling van een negerhut.

K. W.